

36. سُورَةِ يَسْ

سُورَةِ يَسْ

ఈ سُورَةِ يَسْ చదువటంపల్ల చాలా పుణ్యాలున్నాయని ఎన్నో దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనాలున్నాయి. ఇది ఖుర్జాన్ యొక్క హృదయం. మానవునికి మరణసమయం అసన్నమైనప్పుడు అతని దగ్గర ఈ సూర్యా చదవాలని ఉల్లేఖనా(రివాయత్)లు ఉన్నాయి. కానీ ఈ ఉల్లేఖనాలు పూర్తిగా ప్రామాణికమైనవి ('స'ఫోవ్) అని నిరూపించబడలేదు. ఈ సూర్యాలో మానవుని సైతికబాధ్యతలు వివరించబడ్డాయి. ఇది మధ్య మక్కాకాలంలో అవతరింపజేయబడింది, బహుశా సూర్యా అల్-ఫుర్కాన్(25)కు ముందు. ఇందులో 83 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○

يٰسٌ

وَالْقُرْآنِ الْحَكِيْمِ

إِنَّكَ لِمِنَ الرُّسُلِ

عَلَى صِرَاطِ مُسْتَقِيْمٍ

تَزَدَّيْنَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ

لِتَذَكَّرَ قَوْمًا مَا أَنْذَرَ رَبَّاً وَهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ

لَمَّا حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكُثُرِ هُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

6. ఏ జాతివారి తండ్రితాతలైతే హెచ్చరిక చేయబడక, నిర్దిష్ట్యాలై ఉన్నారో, వారిని హెచ్చరించటానికి.⁴

7. వాస్తవానికి వారిలో అనేకులను గురించి మా వాక్కు నిజం కానున్నది, కావున వారు

- యా-సీన్, ఈ రెండక్కరాలు కూడా, ఇతర అక్కరాలవలె ముఖ్యతలైలలోనివే! కావున వీటి నిజ అర్థం ఎవరికి తెలియదు. కొందరు దీని అర్థం: 'ఈ మానవుడా!' అని అంటారు. మరికొందరు: 'ఇది దైవప్రవక్తను సంబోధిస్తుంది,' అని అంటారు.
- మక్కా ముఖ్యకులు: 'నీవు దైవప్రవక్తవు కావు!' అని ముహమ్మద్ ('స'అస)తో అనేవారు. చూడండి, 13:43 దానికి జవాబుగా ఈ అయత్ అవతరింపజేయబడింది.
- చూడండి 34:50.
- చూడండి, 6:131-132.

విశ్వసించరు.¹

8. నిశ్చయంగా, మేము వారి మెడలలో పట్టాలు వేశాము.² అవి వారి గడ్డాలపరకు పున్మాయి. కావున వారి తలలు నికిష్టపున్మాయి.

9. మరియు మేము వారిముందు ఒక అడ్డు(తెర)ను మరియు వారివెనుక ఒక అడ్డు(తెర)ను నిలబెట్టాము. మరియు మేము వారిని కప్పివేశాము అందువల్ల వారు ఏమీ చూడలేరు.

10. మరియు నీవు వారిని హెచ్చరించినా, హెచ్చరించక పోయినా, వారికి సమానమే, వారు విశ్వసించరు!

11. నిశ్చయంగా, ఎవడైతే హితబోధను అనుసరిస్తూ, అగోచరుడైన కరుణామయునికి భయపడతాడో! అతనిని మాత్రమే నీవు హెచ్చరించగలవు. అతనికి క్షమాభిక్ష మరియు మంచి ప్రతిఫలం (స్వేచ్ఛ) లభిస్తుందనే శుభవార్తను అందజేయాలి.

12. నిశ్చయంగా, మేము మృతులను సజీవులుగా చేస్తాము. మరియు మేము వారు చేసిపంచిన మరియు తమ వెనుక విడిచిన చిహ్నాలను కూడా ప్రాసిపెడుతున్నాము.³

إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَلَافَ هِيَ إِلَى
الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْبَحُونَ ①

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ
سَدًّا فَأَعْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبَصِّرُونَ ②

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَنْذَرْنَاهُمْ لَمُشَنِّدِ رُهْمٌ
لَا يُؤْمِنُونَ ③

إِنَّمَا شَنِدَ رُهْمٌ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِنَ الرَّحْمَنَ
بِالْعَيْبِ بَسِيرٌ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٌ كَرِيمٌ ④

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا
وَإِنَّا رَهْمٌ وَلَا نَحْلِ شَيْءًا أَحْصَيْنَاهُ فِي آمَارٍ
مُبِينٍ ⑤

1. 'నేను జిన్నాతులు మరియు మానవులతో నరకాన్ని నింపుతాను!' (32:13, 38:85).

2. చూడండి, 13:5 మరియు 34:33.

3. ఎవడైతే ఇస్తాంలో ఒక మంచి పనిని ప్రారంభిస్తాడో అతనికి దాని పుణ్యఫలితం లభిస్తుంది. అంతేగాక, అతని తరువాత ఇతరులు దానిపై నషిస్తే - ఆ అనుసరించే వారి పుణ్యంలో ఎట్టి తగ్గింపులేకుండా - ఆ పుణ్యం కూడా అతనికి లభిస్తూ ఉంటుంది. ఇక ఒకడు చెడ్డపని ప్రారంభిస్తే అతనికి దాని శిక్ష కాక, దానిపై నషిచే వారందరి పాపాల శిక్షకూడా విధించబడుతుంది ('స'హీ'హొ ముస్లిం). ఒక వ్యక్తి మరణించిన తరువాత అతని కర్మలు ఆగిపోతాయి. మూడు విషయాలు తప్ప. 1) జ్ఞానం - దేనితోనైతే ఇతరులు లాభం పొందుతూ ఉంటారో! 2) పుణ్యాత్మకులైన సంతాపం - ఎవరైతే చనిపోయన తలిదంద్రుల కొరకు ప్రార్థిస్తూ

మరియు ప్రతి విషయాన్ని మేము సృష్టిమైన గ్రంథంలో ప్రాసిపెడుతున్నాము.

13. వారికి సందేశహరులను పంపిన ఆ
నగరవాసుల¹ గాథను వివిధించు;

14. మేము వారి వద్దకు ఇద్దరిని పంపగా వారు ఆ ఇద్దరినీ అబధీకులని తిరస్కరించారు. అప్పుడు మేము వారిని మూడవ వానితో బలపరిచాము. అప్పుడు వారు, వారితో “నిశ్చయంగా, మేము (మీ వద్దకు పంపబడిన) సందేశహరులం.” అని అన్నారు.

15. (దానికి ఆ సగరవాసులు) ఇలా
ఆన్నారు: “మీరు కేవలం మా వంటి మానవులే
మరియు అనంత కరుణామయుడు మీపై ఏ
(సందేశాన్ని) ఆవతరింపజేయలేదు. మీరు
కేవలం అబ్దాలాడుతున్నారు?”²

16. (ఆ ప్రవక్తలు) అన్నారు: “మా ప్రభువుకు తెలుసు, నిశ్చయంగా మేము మీ వద్దకు పంపబడిన సందేశహరులము!

17. “మా బాధ్యత కేవలం మీకు
సృష్టింగా సందేశాన్ని అందజేయటమే!”

18. (ఆ సగరవాసులు) అన్నారు:
 “నిశ్చయంగా, వేషు మిమ్మల్ని ఒక
 దుశ్శకునంగా పరిగణిస్తున్నాము. మీరు దీనిని
 మానుకోకపోతే, మేము మిమ్మల్ని రాళ్ళతో
 కొట్టి చంపేస్తాము. మరియు మా నుండి మీకు
 బాధాకరమైన శిక్ష పదుతుంది.”

وَاضْرِبْ لَهُم مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسُلُونَ ﴿٥﴾

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ اثْنَيْنِ فَلَدُبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا
بِشَالِثٍ فَقَاتَلُوا إِلَيْكُمْ مُّرْسَلُونَ ⑤

فَالْوَمَّا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلِنَا ۚ وَمَا أَنْزَلَ
الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكُونُونَ ۝

قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ أَنَّا لَمْ سُلُونَ ①

وَمَا عَلِمْتَ إِلَّا الْبَلْغُ الْمُبِينُ ⑤

فَالْوَايَةُ أَنْطَلِقَرَنَا يَأْكُلُونَ لَهُ تَذَمُّثُهُوا
لَرْجُونَكُمْ وَلَيُسْتَكْنُوكُمْ مَنَاعَدَابَ الْيَمِّ

ఉంటారో! 3) 'సద్గుల్వ జారియవో' - దెనితోనైతే అతడు మరజించిన తరువాత కూడా, ప్రజలు లాభం పొందుతూ ఉంటారో! ('స్ఫీహిషో ముసిం').

1. ఈ నగరం అంటాకియా (Antakiya) కావున్ని కొందరు వ్యాఖ్యలన్నారు.

2. చూడండి, 6:91 మరియు 34:31.

19. (ఆ ప్రవక్తలు) అన్నారు: “మీ అపశకునం మీ వెంటనే ఉంది.¹ మీకు చేసే హితబోధను (మీరు అపశకునంగా పరిగణిస్తున్నారా)? అదికాదు, అసలు మీరు మితిమీరిపోయిన ప్రజలు.”²

20. ఆ సగరపు దూరప్రాంతం నుండి ఒక వ్యక్తి పరిగెత్తుకుంటూ పచ్చి ఇలా అన్నాడు: “ఓ నాజూతి ప్రజలారా! ఈ సందేశహరులను అసుసరించండి!

21. 'మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని కోరని వారిని (ఈ సందేశహరులను) అనుసరించండి! వారు సన్మానంలో ఉన్నారు.

22. “మరియు నన్న సృష్టించిన
అయినను నేనెందుకు ఆరాధించకూడదూ?
మరియు వీరంతా అయిన వైపునకే
మరలింపబడతారు.

23. “ఏమీ? ఆయనను వదలి నేను
 ఇతరులను ఆరాధ్య దైవాలుగా చేసుకోవాలా?
 ఒకవేళ ఆ కరుణామయుడు నాకు హని
 చేయదలచుకుంబే, వారి సిఫారసు నాకు ఏ
 మాత్రం ఉపయోగపడు మరియు వారు
 నను కాపాడనూ లేరు.

24. “అలా చేస్తే నిశ్చయంగా, నేను
సృష్టిమైన మార్గబ్రహ్మత్వంలో పడిపోయిన
వాడిని అప్పుతాను.

25. “నిశ్చయంగా, నేను మీ ప్రభువును
విశ్వసిస్తున్నాను, కావున మీరు నామాట
వినండి!”

قَالُوا طَلَبْرُكُمْ مَعَكُمْ أَئِنْ ذِكْرَهُ
بَلْ أَشْتَهُ قَوْمًا مُسْرِفُونَ ⑤

وَجَاءَهُمْ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَىْ قَالَ
يَقُومُ إِلَيْهِمُ الْمُرْسَلُونَ

اَتَيْتُهُمْ اَجْرًا وَهُمْ
مُهَمَّدُونَ ⑤

وَمَا لِي لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَالَّذِي
رَجَعَونَ^⑦

لَا يَعْنِي شَفَاعَةً مُّسِيَّاً وَلَا يُمْكِنُونَۚ

إِنَّمَا إِذَا لَفَّيْتُ صَلَلٍ مُبِينٍ

إِنَّمَا مَنْتُ بِرَبِّكُهُ فَأَسْمَعْتُنِي

1. చూడండి, 17:13.

2. చూడండి, 10:12.

26. (ಅತನಿನಿ ವಾರು ಚಂಪಿನ ತರುವಾತ
ಅತನಿತೋ) ಇಲ್ಲಾ ಅನುಭಡಿಂದಿ: “ನಿವು ಸ್ಯಾರ್ಥಂಲ್
ಪ್ರವೇಶಿಂಚು.” ಅತಡು ಇಲ್ಲಾ ಅನ್ನಾಡು:
“ಅಯ್ಯಾ! ನಾ ಜಾತಿ ವಾರಿಕಿ ಈ ವಿಷಯಂ
ತೆಲಿಸೇ ಎಂತಬಾಗುಂಡೆದಿ!

27. “నా ప్రభువు నన్ను క్షమించాడు
మరియు నన్ను గౌరవనీయులలోకి
ప్రవేశింపజేశాడు!” అనేది.

28. (*) మరియు ఆ తరువాత అతని
జాతివారి మీదకు, మేము ఆకాశం నుండి ఏ
పైన్యాన్ని పంపలేదు. అసలు మాకు
పైన్యాన్ని పంచే అవసరమే ఉండదు!

29. అది కేవలం ఒక పెద్ద ధ్వని¹ మాత్రమే! అంతే! వారంతా (ఒకే సారి) అంతంచేయబడ్డారు.

30. ఆ దాసుల గతి ఎంత శోచనీయమయినది! వారి వద్దకు ఏ సందేశహరుడు వచ్చినా, వారు అతనిని ఎగతాళి చేయకుండా ఉండులేదు.

31. ఏమీ? వారు చూడలేదా (వారికి
తెలియదా)? వారికి ముందు మేము ఎన్నో
తరాలను నాశనంచేశామని? నిశ్చయంగా,
వారు (వారి పూర్వికులు) ఎన్నటికి వారి
వద్దకు తిరిగిరాలేదు.

32. కానీ వారందరినీ కలిపి ఒకే నొరి, మాముందు హజ్జరువరచడం జరుగుతుంది.

33. మరియు వారి కొరకు సూచనగా జీవంలేని ఈ భూమియే ఉంది. మేము దీనికి ప్రాణంపోసి, దీని నుండి ధాన్యం తీస్తాము, దాన్చి వారు తింటారు.

قَيْلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَلِيْتَ قَوْمِيْ يَعْلَمُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمٍ مِّنْ يَعْدِهِ مِنْ جُنُدِنَ
السَّمَاءَ وَمَا نَنْزَلْنَا

إِنْ كَانَتِ الْأَصْحَاحُ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ خَمْدُونَ

**يَخْرُجُ عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهُمْ مِنْ رَسُولٍ
إِلَّا كَانُوا هُنَّ يَسْمَعُونَ**

أَلْمَرِدُوا كَمَا أَهْلَكَنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْفُرُونِ أَهْمُمْ
إِلَيْهِمْ لَكَمْ بَرْجُونَ ⑤

وَإِنْ كُلٌّ لَمَّا جَاءَهُمْ بِمَا كُلِّيْنَا لَعْنَهُمْ فَلَمْ يَرْجِعُوهُنَّ

وَإِنَّهُ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمُبِيتَةُ أَهْيَنَاهَا وَأَخْرَجَنَا
مِنْهَا حَتَّىٰ أَهْيَنَهُ يَا تَكُونُونَ ②

1. 'సయ్య' హతున్: ధ్వని, అరుపు, గర్జన లేక శబ్దం. ఇంకా చూడండి, 36:49,53,38:15.

34. مَّا مَنَعَهُ أَنْ يَعْلَمَ مَا فِي الْأَرْضِ إِذَا كَانَ فِي أَرْضٍ
وَجَاءَنَا فِيهِ مَا جَاءَنَا مِنْ تَحْتِ أَرْضِنَا وَأَعْنَابٍ وَفَجَرْنَا
فِيهَا مِنَ الْعَيْنِ^١

34. మేము దీనిలో ఖర్చూరపు మరియు
ద్రాక్ష వనాలను పెంచాము మరియు వాటిలో
డుటలను ప్రపహింపజేశాము.

35. وَالَّذِي أَنْشَأَنَا مِنْ تَحْتِ أَرْضِنَا فَلَمْ يَرَهُ
مَّا مَنَعَهُ أَنْ يَعْلَمَ مَا فِي الْأَرْضِ إِذَا كَانَ فِي أَرْضٍ
وَجَاءَنَا فِيهِ مَا جَاءَنَا مِنْ تَحْتِ أَرْضِنَا وَأَعْنَابٍ وَفَجَرْنَا
فِيهَا مِنَ الْعَيْنِ^٢

35. వారు దీని ఫలాలను తినటానికి;
మరియు ఇదంతా వారి చేతులు చేసింది
కాదు. అయినా వారు కృతజ్ఞతలు తెలుపరా?

36. إِنَّمَا أَنْشَأَنَا مِنْ تَحْتِ أَرْضِنَا مَنْ يَرَهُ
وَمَنْ لَا يَرَهُ^٣
وَالَّذِي أَنْشَأَنَا مِنْ تَحْتِ أَرْضِنَا مَنْ يَرَهُ
وَمَنْ لَا يَرَهُ^٤

36. భూమినుండి ఉత్పత్తి అయ్యే అన్ని
వస్తువులలో, జీవులలో మరియు స్వయాన
వారిలో (మానవులలో) ఇంకా వారికి తెలియని
వాటిలోనూ (ఆడ-మగ) జతలను సృష్టించిన
అయిన (అల్లాహ్) లోపాలకు అతీతుడు.^۱

37. وَالَّذِي أَنْشَأَنَا مِنْ تَحْتِ أَرْضِنَا مَنْ يَرَهُ
وَمَنْ لَا يَرَهُ^٥

37. మరియు వారికొరకు మా సూచనలలో
రాత్రి ఒకటి; మేము దానిపై నుండి పగటిని
(వెలుగును) తొలగించినప్పుడు, వారిని చీకటి
అవరించుకుంటుంది.

38. وَالَّذِي أَنْشَأَنَا مِنْ تَحْتِ أَرْضِنَا مَنْ يَرَهُ
وَمَنْ لَا يَرَهُ^٦

38. మరియు సూర్యుడు తన నీర్చీత
పరిధిలో, నీర్చీత కాలంలో పయనిస్తూ
ఉంటాడు. ఇది ఆ సర్వశక్తిమంతుని,
సర్వజ్ఞుని నియమావళి.

39. وَالَّذِي أَنْشَأَنَا مِنْ تَحْتِ أَرْضِنَا مَنْ يَرَهُ
وَمَنْ لَا يَرَهُ^٧

39. మరియు చంద్రుని కొరకు మేము
దశలను నియమించాము, చివరకు అతడు
ఎందిన ఖర్చూరపు మట్టపలే అయిపోతాడు.

40. وَالَّذِي أَنْشَأَنَا مِنْ تَحْتِ أَرْضِنَا مَنْ يَرَهُ
وَمَنْ لَا يَرَهُ^٨

40. చంద్రుణ్ణి అందుకోవటం సూర్యుడి
తరంకాదు. మరియు రాత్రి పగటిని అధిగ
మించజాలడు. మరియు అవన్నీ తమతమ
కక్ష్యలలో సంచరిస్తూ ఉంటాయి.

1. سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ^١
مَنْ نَعْمَلُ فَإِنَّمَا يَرَهُ
الَّذِي أَنْشَأَنَا مِنْ تَحْتِ أَرْضِنَا وَأَعْنَابٍ وَفَجَرْنَا
فِيهَا مِنَ الْعَيْنِ^٢

2. سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ^٣
مَنْ نَعْمَلُ فَإِنَّمَا يَرَهُ
الَّذِي أَنْشَأَنَا مِنْ تَحْتِ أَرْضِنَا وَأَعْنَابٍ وَفَجَرْنَا
فِيهَا مِنَ الْعَيْنِ^٤

3. سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ^٥
مَنْ نَعْمَلُ فَإِنَّمَا يَرَهُ
الَّذِي أَنْشَأَنَا مِنْ تَحْتِ أَرْضِنَا وَأَعْنَابٍ وَفَجَرْنَا
فِيهَا مِنَ الْعَيْنِ^٦

4. سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ^٧
مَنْ نَعْمَلُ فَإِنَّمَا يَرَهُ
الَّذِي أَنْشَأَنَا مِنْ تَحْتِ أَرْضِنَا وَأَعْنَابٍ وَفَجَرْنَا
فِيهَا مِنَ الْعَيْنِ^٨

41. వారికి మరొక సూచన ఏమిటంటే, నిశ్చయంగా మేము వారి సంతతిని (సూహో యొక్క) నిండు నావలోనికి ఎక్కించాము.

42. మరియు మేము వారు ఎక్కి ప్రయాణం చేయబానికి, ఇటువంటి వాటిని ఎన్నో సృష్టించాము.¹

43. మరియు మేము కోరినట్లయితే, వారిని ముంచివేసే వారము; అప్పుడు వారి కేకలు వినే వాడెవడూ ఉండడు మరియు వారు రక్కింపబడునూలేదు -

44. మేము కరుణిస్తేతప్పా! మరియు మేము కొంతకాలం వరకు వారికి వ్యవధినిస్తే తప్పా!

45. మరియు వారితో: “మీరు, మీ ముందున్న దానికి (ఇహలోక శిక్షకూ) మరియు మీ వెనుక రానున్న దానికి (వరలోక శిక్షకూ) భీతిపరులై ఉండండి,² బహుశా మీరు కరుణింపబడవచ్చు!” అని అన్నప్పుడు, (వారు లక్ష్మ్యం చేయటం లేదు).

46. మరియు వారి ప్రభువు సూచనలలో నుండి, వారి వద్దకు ఏ సూచన వచ్చినా, వారు దానినుండి ముఖం త్రిప్పుకోకుండా ఉండలేదు.

47. మరియు వారితో: “అల్లాహ్ మీకు ప్రసాదించిన జీవనోపాధి నుండి ఖర్చు చేయండి.” అని అన్నప్పుడు, సత్య తిరస్కారులు విశ్వాసులతో అంటారు: “ఏమీ?

وَإِلَيْهِ تَهْمَرُ أَتَا حَمَلْنَا ذُرْتَهُمْ فِي الْفُلْكِ الْمُشْحُونِ

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِّنْ مِثْلِهِ بَأْرَكَبُونَ^①

وَإِنْ شَاءْنَا نُغْرِقُهُمْ فَلَا صِرْبُرْجَلُهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ^②

إِلَرَحْمَةً مِّنَّا وَمَتَاعًا إِلَيْهِنَّ^③

وَإِذَا أَقِيلَ لَهُمْ أَنْقُوْمَابِينَ أَيْدِيْنَكُمْ وَمَا خَلَقْنُمْ
لَعْلَمْ تَرْحِمُونَ^④

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِّنْ أَيْمَانِنَا إِلَيْهِمْ أَلَا كَانُوا عَنْهَا
مُغْرِضِينَ^⑤

وَإِذَا أَقِيلَ لَهُمْ أَنْقُوْمَابِينَ رَزَقْنُهُمُ اللَّهُ قَالَ الَّتِينَ
كَفَرُوا لِلَّذِينَ أَمْنَوْا أَنْطَعْمُهُمْ مَنْ كَوَيْشَأَهُ اللَّهُ
أَطْعَمَهُمْ إِنَّ أَنْتَمْ إِلَّا فِي صَلِيلٍ مُّبِينٍ^⑥

1. చూడండి, 16:8.

2. మా బైన అయిదీకుమ్ వ మా ‘ఫలీఫకుమ్: బైన ఇచ్చిన తాత్వర్యం నోబుల్ భుర్జాన్ ను అనుసరించి ఉంది. ముహమ్మద్ జూనాగధి గారి తాత్వర్యం ఇలా ఉంది: ‘మీ వెనుక ముందు సంభవించే పాపాల నుండి కాపాడుకోంది.’

ఆల్లాహు కోరితే, తానే తినిపించగల వారికి,
మేము తినిపించాలా? మీరు సుష్టుమైన
మార్గబ్రహ్మత్వంలో ఉన్నారు.”

48. వారు ఇంకా ఇలా అంటారు: “మీరు సత్యవంతులే అయితే, ఆ వాగ్దానం (పునరుత్థానం) ఎప్పుడు పూర్తికానున్నది?”

49. వారు నిరీక్షిస్తున్నది కేవలం ఒక పెద్ద ధ్వని¹ కొరకే. మరియు వారు వాడులాడుకుంటూ ఉండగానే, అది వారిని చికిత్సంచకుంటుంది.

50. వారు ఏ విధమైన వీలునామా కూడా ప్రాయిలేరు మరియు తమ కుటుంబంవారి పద్కు కూడా తిరిగి పోలేరు.

51. మరియు (మరొకసారి) బాకా
డాదబడినప్పుడు, వారంతా గోరీలనుండి
(లేచి) తమ ప్రభువు వైపునకు వేగంగా
పరిగెత్తుకుంటూ వస్తారు.²

52. వారంటారు: “ఆయ్యె మా దొర్కాగ్యం! మమ్మల్ని మా పడకలనుండి లేపి ఎవరు నిలబెట్టారు?” (వారితో అనబడుతుంది): “ఇదే ఆ కరుణామయుడు చేసిన వాగ్గానం. మరియు ఆతని సుందరేశహరులు సత్యమే పలికారు!”

53. అది కేవలం ఒక పెద్ద ధ్వని³
మాత్రమే అయి ఉంటుంది! వెంటనే వారంతా

وَيَعْلُمُونَ مَتَى هُنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَمَنْ يُحْكِمُ صِرَاطَكُمْ

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صِحَّةٌ وَاحِدَةٌ تَأْخِذُهُمْ وَهُمْ
يُعْصِمُونَ ^①

فَلَا يُسْتَطِعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَى أَهْلِهِمْ يُرْجَعُونَ

وَفِي الصُّورِ فِي أَذْهَمٍ مِنَ الْجُدَادِ إِلَى رَعَمٍ
يَسْلُونَ ④

فَالْمُؤْمِنُاتُ مَعْتَدَلَاتٍ مَرْقَدٌ نَاسِتَهَا
مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمَرْسَلُونَ

إِنْ كَانَتِ الْأَصْنَمَةُ وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَوِيعُ لَدِينَا
مُخْضَرُونَ ⑤

1. అంటే అకస్మాత్తుగా ఊదబడే పునరుత్థాపదిసపు బాకా (కొమ్ము) ధ్వని, అరుపు, గర్జన లేక శబ్దం. దీనిని మొదటిబాకా లేక నఫ్ష'భతుల్ ఫజ్'అ అంటారు. దీని తరువాత రెండవబాకా ఊదబడుతుంది. దానిని నఫ్ష'భతు'స్న'అభ్, అంటారు. అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప సర్వజీవరాసులు మరణిస్తారు. ఇంకా చూడండి, 36:29, 53; 38:15.
  2. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు దీనిని రెండవ బాకా అని, మరికొందరు దీనిని మూడవ బాకా అంటే నఫ్ష'భతుల్-బ'అసి' వన్నమార్ అని, అంటారు. ఇది ఊదబడగానే గోరీలలోని వారంతా లేచి వస్తారు. (ఇబ్రూ-కస్సి'ర్).
  3. ఇది పునరుత్థాపదినమున ఇస్రాఫీల్ ('అ.స.) ఊదే బాకా ధ్వని.

మాముందు హజరుచేయబడతారు!

54. ఆ రోజు ఎవ్వరికీ ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు. మరియు మీ కర్కులకు తగినది తప్ప, మరే ప్రతిఫలమివ్వబడదు.

55. నిశ్చయంగా, ఆ రోజు స్వ్యర్వాసులు, సుఖసంతోషాలలో నిమగ్నులై ఉంటారు.

56. వారు మరియు వారి సహవాసు (అ'జ్యాజ్)లు, చల్లని నీడలలో, అనుదు అసనాలమీద హాయిగా కూర్చునిఉంటారు.¹

57. అందులో వారికి ఫలాలు మరియు వారు కోరేవన్నీ ఉంటాయి.

58. “మీకు శాంతి కలుగుగాక (సలాం)!² అనే పలుకులు అపార కరుణాప్రదాత అయిన ప్రభువు తరఫునుండి పస్తాయి.

59. ఇంకా (ఇలా అనబడుతుంది): “ఓ అపరాధులారా! శానాడు మీరు వేరయిపొండి.³ (1/8)

60. * “ఓ అదమ్ సంతతి వారలారా: ‘షై’తానును అరాధించకండి.” అని నేను మిమ్మల్ని ఆదేశించలేదా? నిశ్చయంగా, అతడు మీకు బహిరంగశక్తువు!⁴

61. “మరియు మీరు నన్నే అరాధించండి. ఇదే బుజుమార్గమని.

62. “మరియు వాస్తవానికి వాడు (‘షై’తాన్) మీలో పెద్దసమూహాన్ని దారి తప్పించాడు.

فَالِيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا يُجْزَوْنَ إِلَامَكُنْتُمْ
عَمَلُونَ^①

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكُهُونَ^٢

هُوَ وَأَزْوَاجُهُنَّ فِي قِطْلٍ عَلَى الْأَرْضِ مُشْكُنُونَ^٣

لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدْعُونَ^٤

سَلَطُونٌ قَوَّلَادُونْ رَبُّتْ رَجِيمُونْ^٥

وَامْتَازُوا الْيَوْمَ إِنَّهَا السُّبْحَانُونَ^٦

أَلَّفَ أَغْهَمَ إِنِّي كُمُّ بَيْتِيْ أَدَمَ أَنْ لَا يَعْبُدُ وَالشَّيْطَانَ
إِنَّهُ لَمْ عَذُّ وَمَيْنَ^٧

وَأَنَّ اعْبُدُوْنِيْ هَذَا صِرَاطٌ مُسْقِيْتُ^٨

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ حِيلًا شِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا
تَعْقِلُونَ^٩

1. చూడండి, 4:57, 18:31 మరియు 55:54.

2. చూడండి, 5:16.

3. చూడండి, 30:14, 43.

4. చూడండి, 19:44.

ఏమీ? మీకు తెలివి లేక పోయిందా?

63. “మీకు వాగ్గానం చేయబడిన అనరకం ఇదే!

64. “మీరు సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తూ ఉన్నందుకు, ఈ రోజు దీనిలో ప్రవేశించండి (కాలంది).”

65. ఆ రోజు మేము వారి నోళ్ళమీద ముద్దవేస్తాము.¹ మరియు వారేమి అర్థించారో వారిచేతులు మాతో చెబుతాయి మరియు వారికాళ్ళు మాముందు సాక్ష్యమిస్తాయి.

66. మరియు మేము కోరిసట్లయితే, వారి దృష్టిని నిర్మాలించేవారము, అప్పుడు వారు దారికొరకు పెనుగులాడే వారు, కానీ వారు ఎలా చూడగలిగే వారు?²

67. మరియు మేము కోరిసట్లయితే, వారిని వారి స్థానంలోనే రూపాన్ని మారిచి ఉంచేవారం, అప్పుడు వారు ముందుకూ పోలేరు మరియు వెనుకకూ మరలలేరు.

68. మరియు మేము ఎవరికి దీర్ఘాయ్యావు నోసంగుతామో, అతని శారీరకరూపాన్ని మార్చుతాము. ఏమీ? వారు ఇది కూడా గ్రహించలేరా?³

69. మరియు మేము అతనికి (ముహమ్మద్కు) కవిత్యం నేర్చలేదు.⁴ మరియు అది అతనికి

هذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ^④

إِصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ^④

الْيَوْمَ تُحْكَمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشَهِّدُ
أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ^④

وَلَوْنَثَاءُ لَكَسِنَاءُ عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبِقُوا الصِّرَاطَ فَأُولَئِكُنْ
يُبَرُّونَ ^④

وَلَوْنَثَاءُ لَسَخْنَاءُ عَلَىٰ مَكَانِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا
مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ^④

وَمَنْ نُعِزِّزُهُ بِنِكْسَهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ^④

وَمَا عَلِمْنَا الشِّعْرَ وَمَا يَتَبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرُ قُرْآنٍ
مُبِينٍ ^④

1. ఎందుకంచే మొదట వారు తాము చేసిన పిరువును తిరస్కరిస్తారు. చూడండి, 6:23.

2. చూడండి, 2:20.

3. చూడండి, 4:28.

4. మక్కా ముద్దికులు దైవప్రవక్త (సాఫస)ను వివిధ అరోపణలతో పీడించేవారు. వాటిలో ఒకటి ఇతను (సాఫస) కవిత్యం చెబుతున్నాడని, దానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇక్కడ జవాబిస్తున్నాడు: ఒకవేళ ఇది కవిత్యం అయితే మీరు దీనిపంచి ఒక్క సూర్యోన్వైనా రచించి శీసుకురండని. కానీ

శోభించదు కూడా! ఇది కేవలం ఒక హితోపదేశం మరియు స్వప్తమైన పరస్పరంగంథం (బుర్జన) మాత్రమే.¹

70. బ్రతికిపున్న ప్రతివానికి హాచ్చరిక చేయటానికి మరియు సత్యతిరస్కారుల ఎడల మా ఆదేశాన్ని నిరూపించటానికి!

71. ఏమి వారికి తెలియదా? నిశ్చయంగా మేము వారికొరకు మా చేతులతో పశుపులను సృష్టించి, తరువాత వాటిపై వారికి యాజమాన్యం ఇచ్చామని?

72. మరియు వాటిని, వారికి స్వాధీన పరిచాము. కావున వాటిలో కొన్నిటిపై వారు స్వారీచేస్తారు, మరి కొన్నిటిని (వాటి మాంసాన్ని) వారు తింటారు.

73. మరియు వాటిలో వారికి ఎన్నో ప్రయోజనాలు మరియు పానీయాలు (పాలు) ఉన్నాయి. అయినా, వారెందుకు కృతజ్ఞతలు చూపరు?

74. మరియు వారు అల్లాహోను వదలి, ఇతరులను ఆరాధ్యదైవాలుగా చేసుకున్నారు.² బహుశా వారి వలన తమకు సహాయం దొరుకుతుందేమోననే ఆశతో!

75. వారు (ఆ దైవాలు), తమకెలాంటి సహాయం చేయలేదు. అయినా! వీరు (సత్యతిరస్కారులు) వారి (ఆ దైవాల) కొరకు

దానిని ఎవ్వారూ ఈ రోజు పరకు పూర్తిచేయలేక పోయారు. 10కా చూడండి, 26:224-226.

1. చూడండి, 15:1.

2. అంటే విగ్రహాలు, కల్పితదైవాలు, అవతారాలుగా భావించబడే మానవులు, సాధులు, సన్మానులు, ప్రవక్తలు, శైతాన్ మరియు దైవదూతలూ లేక ధనసంపత్తులు, బలం, శక్తి, అదృష్టం, శకునం మొదలైనవి. వీటినే వారు దైవాలుగా చేసుకొని ఆరాధిస్తున్నారు.

لَيَنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيَا وَيَعْلَمُ الْقَوْلُ عَلَى الْكَفِيرِينَ ①

أَوْحَيْرَوْا إِنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ قَاعِدَتْ أَيْدِيهِمْ أَعْمَالَهُمْ
لَهَا مِلْكُونَ ②

وَذَلِكَنَا اللَّهُمْ قَمِنْهَا رُكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ③

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعٌ وَمَشَارِبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ④

وَأَنْجَنَدُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ الَّهُ لَعَلَّهُمْ يَسْتَرُونَ ⑤

لَا يَسْتَطِعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَا هُمْ جُنَاحُ خَضْرُونَ ⑥

పైన్యం మాదిరిగా సర్వసన్నధులై ఉన్నారు.¹

76. కావున (ఓ ముహమ్మదీ!) వారి మాటలు నిన్ను బాధింపనివ్యారాదు. వాస్తవానికి! మాకు, వారు దాచేవీ మరియు వెలిబుచ్చేవీ అన్నీ బాగా తెలుసు.

77. ఏమీ? వానవుడు ఎరుగడా? నిశ్చయంగా, మేము అతనిని వీర్య బిందువుతో సృష్టించామని? అయినా! అతడు బహిరంగ ప్రత్యుథిగా తయారయ్యాడు?²

78. మరియు అతడు మాకు పోలికలు కల్పిస్తూ తన సృష్టినే మరచిపోయాడు. అతడు ఇలా అంటాడు: “కృశించిపోయిన ఈ ఎముకలను తిరిగి ఎవడు బ్రతికించగలడు?”

79. ఇలా అను: “మొదట వాటిని పుట్టించిన ఆయనే, మళ్ళీ వాటిని బ్రతికిస్తాడు. మరియు ఆయనకు, ప్రతిదానిని సృష్టించే జ్ఞానముంది.”

80. ఆయనే పచ్చని చెట్లనుండి మీ కొరకు అగ్నిని పుట్టించే వాడు, తరువాత మీరు దానినుండి మంటను వెలిగించు కుంటారు.

81. ఏమీ? ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ సృష్టించగల వాడు, వాటిలాంటి వాటిని మరల సృష్టించలేడా? ఎందుకు చేయలేదు! ఆయనే సర్వసృష్టికర్త, సర్వజ్ఞాడు.³

فَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُبَرُّونَ وَمَا يُعَلِّمُونَ^①

أَوْلَئِكَ الْإِنْسَانُ أَنَا خَلَقْتَهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ^②
بُشِّيرٌ

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَتَمَّ حَلْقَةً قَالَ مَنْ يُنْجِي الْعِظَامَ^③
وَهِيَ رَمِينٌ

فُلُّ بَعْثِيْمَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَكْلَ مَرْقَةً^④
وَهُوَ بَلِّ حَلْقَ عَلِيْمٌ^⑤

إِلَيْهِ جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْرَى نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ^⑥
مِنْهُ تُوقَدُونَ^⑦

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقِدْرٍ^⑧
عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِنْهُمْ مَا يَرِيدُ^⑨ وَهُوَ الْغَنِيُّ الْعَلِيُّ^⑩

1. ఈ ఆయత్ యొక్క మరొక తాత్పర్యం ఈ విధంగా కూడా ఉంది: “వారు (ఆ దైవాలు), వీరికెలాంటి సహాయం చేయలేరు. కానీ వారు (ఆ దైవాలు పునరుత్థాన దినమున తమను ఆరాధించిన వారికి) విరుద్ధ భట్టులుగా హాజరుచేయబడతారు.” (ఇబ్రాహిమ్-కస్సిర్).

2. ఇటువంటి ఆయత్కు చూడండి, 16:4.

3. చూడండి, 40:57, 46:33 మరియు 17:99.

82. ನಿಕ್ಕಯಂಗಾ, ಅಯನ ವಿಧಾನ ಮೇಮಿಟಂಬೆ! ಅಯನ ಏದೈನಾ ಚೆಯದಲಚು ಕುನ್ನಪ್ಪಾಡು ದಾನಿತೋ: “ಅಯಾವೋ!” ಅನಿ ಅಂಟಾಡು, ಅಂತೆ! ಅದಿ ಅಯಾವೋತುಂದಿ.

83. ಎಂದುಕಂಬೆ! ಸರ್ಯೋವಾಲಕು ಅತೀತುಡೈನ ಅಯನ (ಅಲ್ಲಾಹ್) ಚೆತಿಲೋ ಪ್ರತಿದಾನಿಕಿ ಸಂಬಂಧಿಂಚಿನ ಸರ್ಯಾಧಿಕಾರಾಲು ಉನ್ನಾಯ್ದು ಮರಿಯು ಮೀರಂತೂ ಅಯನ ವೈಪುನ ಕೇ ಮರಲಿಂಪಬಡತಾರು.

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝

فَسَبِّحْنَاهُ الَّذِي بِيَدِهِ مَلْكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ۝

